

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 119/15

Λουξεμβούργο, 7 Οκτωβρίου 2015

Απόφαση στην υπόθεση T-79/13
Alessandro Accorinti κ.λπ. κατά ΕΚΤ

Η ζημία την οποία υπέστησαν το 2012 οι ιδιώτες κάτοχοι ελληνικών χρεογράφων στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης του χρέους του Ελληνικού Δημοσίου δεν μπορεί να καταλογιστεί στην ΕΚΤ, αλλά είναι απόρροια των οικονομικών κινδύνων που είναι εγγενείς στις δραστηριότητες του χρηματοπιστωτικού κλάδου

Η ΕΚΤ προστάτευσε τα ελληνικά χρεόγραφα τα οποία κατείχαν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες και η ίδια, ενεργώντας αποκλειστικά με σκοπό τη διατήρηση της σταθερότητας της κεφαλαιαγοράς

Στο άρθρο 127, παράγραφοι 1 και 2, ΣΛΕΕ παρατίθενται οι στόχοι και τα βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Στο Πρωτόκολλο 4, για το καταστατικό του ΕΣΚΤ και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ 2010, C 83, σ. 230, στο εξής: καταστατικό)¹ καθορίζονται οι εν λόγω στόχοι και τα εν λόγω καθήκοντα, στα οποία συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και η ορθή διαχείριση της νομισματικής πολιτικής.

Ενόψει της οικονομικής κρίσης και του κινδύνου χρεοκοπίας της Ελλάδας, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ (Ευρωσύστημα), αφενός, και η Ελλάδα, αφετέρου, σύναψαν στις 15 Φεβρουαρίου 2012 συμφωνία για την ανταλλαγή των ελληνικών χρεογράφων τα οποία κατείχαν η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες με νέα χρεόγραφα, με ίδια ονομαστική αξία, επιτόκιο, ημερομηνίες καταβολής τόκων και αποπληρωμής, αλλά με διαφορετικούς αριθμούς σειράς και διαφορετικές ημερομηνίες.

Κατά το ίδιο διάστημα, οι ελληνικές αρχές και ο ιδιωτικός τομέας συμφώνησαν σε οικειοθελή ανταλλαγή και μείωση κατά 53,5 % της αξίας των χρεογράφων τα οποία κατείχαν οι ιδιώτες πιστωτές [Private Sector Involvement (PSI)]. Η Ευρωμάδα προσδοκούσε σημαντική συμμετοχή των ιδιωτών πιστωτών στην εν λόγω οικειοθελή ανταλλαγή χρεογράφων². Με νόμο της 23ης Φεβρουαρίου 2012³, η Ελλάδα προέβη στην ανταλλαγή του συνόλου των χρεογράφων αυτών –περιλαμβανομένων των χρεογράφων τα οποία κατείχαν οι πιστωτές που είχαν απορρίψει την προσφορά οικειοθελούς ανταλλαγής– βάσει «ρήτρας συλλογικής δράσεως» (CAC). Τούτο είχε ως συνέπεια η ονομαστική αξία των ανταλλαγέντων χρεογράφων των ιδιωτών πιστωτών να μειωθεί κατά 53,5 % σε σχέση με την αξία των αρχικών χρεογράφων.

Εξάλλου, με απόφαση της 5ης Μαρτίου 2012⁴, η ΕΚΤ αποφάσισε ότι τα ελληνικά χρεόγραφα που δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις του Ευρωσυστήματος περί πιστοληπτικής διαβάθμισης μπορούν να χρησιμοποιούνται ως εγγυήσεις για τις πιστωτικές εργασίες του Ευρωσυστήματος, εφόσον παρασχεθεί πιστωτική αναβάθμιση από την Ελλάδα στις εθνικές κεντρικές τράπεζες, υπό μορφή προγράμματος επαναγοράς.

Περισσότεροι από διακόσιοι ιδιώτες κάτοχοι ελληνικών χρεογράφων (Ιταλοί υπήκοοι ως επί το πλείστον) ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υποχρεώσει την ΕΚΤ να

¹ Πρωτόκολλο αριθ. 4, για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΕ 2010 C 83, σ. 230).

² Δήλωση της Ευρωμάδας της 21ης Φεβρουαρίου 2012.

³ Ελληνικός νόμος 4050/2012 της 23ης Φεβρουαρίου 2012.

⁴ Απόφαση 2012/153/ΕΕ, της 5ης Μαρτίου 2012, σχετικά με την καταλληλότητα εμπορευσίμων χρεογράφων εκδόσεως ή πλήρους εγγυήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας στο πλαίσιο της προσφοράς αυτής για την ανταλλαγή χρέους (ΕΚΤ/2012/3) (ΕΕ L 77, σ. 19).

αποκαταστήσει την ύψους 12 εκατομμυρίων ευρώ ζημία που τους προξένησε δια της συμφωνίας ανταλλαγής της 15ης Φεβρουαρίου και της αποφάσεως της 5ης Μαρτίου 2012⁵. Προσήψαν στην ΕΚΤ ότι παραβίασε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των ιδιωτών κατόχων ελληνικών χρεογράφων, την αρχή της ασφάλειας δικαίου και την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των ιδιωτών πιστωτών.

Κατά τους ενάγοντες, η ΕΚΤ υπέπεσε σε πλείονες παράνομες ενέργειες, οι οποίες στοιχειοθετούν ευθύνη της Ένωσης. Σύμφωνα με ανακοινωθέντα τύπου που εξέδωσε και δημόσιες δηλώσεις των διαδοχικών προέδρων της (J.-C. Trichet και M. Draghi), η ΕΚΤ είχε επανειλημμένως αντιταχθεί στην αναδιάρθρωση του ελληνικού δημοσίου χρέους και στην επιλεκτική χρεοκοπία της Ελλάδας. Επιπλέον, με τη συμφωνία ανταλλαγής της 15ης Φεβρουαρίου 2012, η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες εξαιρέθηκαν από το PSI και, συνεπώς, από την επιβληθείσα δια των CAC μείωση της ονομαστικής αξίας. Ομοίως, η απόφαση της 5ης Μαρτίου 2012 προέβλεπε πρόγραμμα εξαγοράς ελληνικών χρεογράφων μόνο για τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, παρά το γεγονός ότι τα χρεόγραφα αυτά δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις περί πιστοληπτικής διαβαθμίσεως. Επομένως, κατά τους ενάγοντες, η ΕΚΤ, υπό το πρόσχημα των καθηκόντων της στο πλαίσιο της νομισματικής πολιτικής, επιφύλαξε για την ίδια την ιδιότητα του «προνομιούχου» πιστωτή σε βάρος του ιδιωτικού τομέα. Συγκεκριμένα, εάν η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες δεν είχαν την ιδιότητα του προνομιούχου πιστωτή και εάν το πρόγραμμα εξαγοράς δεν ίσχυε αποκλειστικά για τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, η αξία των χρεογράφων των ιδιωτών πιστωτών δεν θα μειωνόταν σε τέτοιο βαθμό.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι οι ιδιώτες πιστωτές **δεν μπορούν να επικαλεστούν την αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ή την αρχή της ασφάλειας δικαίου σε κλάδο όπως αυτός της νομισματικής πολιτικής**, το αντικείμενο της οποίας μεταβάλλεται διαρκώς σε συνάρτηση με την οικονομική κατάσταση. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, οι ιδιώτες πιστωτές τεκμαίρεται ότι γνωρίζουν την ιδιαίτερα ασταθή οικονομική κατάσταση που επηρεάζει τη διακύμανση της αξίας των ελληνικών χρεογράφων. Επομένως, δεν μπορούσαν να αποκλείσουν τον κίνδυνο αναδιάρθρωσεως του ελληνικού δημοσίου χρέους, δεδομένων των διαφορετικών απόψεων που επικρατούσαν εντός του Ευρωσυστήματος και των λοιπών εμπλεκομένων θεσμών (Επιτροπή, ΔΝΤ και ΕΚΤ).

Το Γενικό Δικαστήριο τονίζει, εν συνεχεία, ότι τα ανακοινωθέντα τύπου και οι δημόσιες δηλώσεις ορισμένων στελεχών της ΕΚΤ ήταν γενικής φύσεως και προέρχονταν από θεσμικό όργανο το οποίο δεν ήταν αρμόδιο να αποφασίσει ενδεχόμενη αναδιάρθρωση του δημοσίου χρέους κράτους μέλους. Εξάλλου, τα εν λόγω ανακοινωθέντα και δηλώσεις δεν περιείχαν σαφείς και ανεπιφύλακτες διαβεβαιώσεις, προερχόμενες από αρμόδιες και αξιόπιστες πηγές, οι οποίες μπορούσαν, για τον λόγο αυτό, να δημιουργήσουν εύλογες προσδοκίες.

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει επίσης ότι **η γενική αρχή της ίσης μεταχειρίσεως δεν έχει εφαρμογή**, διότι οι ιδιώτες αποταμιευτές ή πιστωτές και η ΕΚΤ (όπως και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος) δεν βρίσκονταν σε παρεμφερή θέση: αντιμέτωπη με την ελληνική οικονομική κρίση και τις απορρέουσες από αυτήν έκτακτες περιστάσεις, **η ΕΚΤ ενεργούσε αποκλειστικά με γνώμονα σκοπούς δημοσίου συμφέροντος**, όπως, μεταξύ άλλων, η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και η ορθή διαχείριση της νομισματικής πολιτικής. Αντιθέτως, οι ιδιώτες πιστωτές ή αποταμιευτές ενεργούσαν προς εξυπηρέτηση αποκλειστικά ιδιωτικού συμφέροντος, ήτοι για τη μεγιστοποίηση της αποδόσεως των επενδύσεών τους.

Η ζημία την οποία προβάλλουν εν προκειμένων οι ιδιώτες αντιστοιχεί στους οικονομικούς κινδύνους που συνήθως απορρέουν από τις εμπορικές δραστηριότητες στον χρηματοπιστωτικό κλάδο (συναλλαγές επί εμπορεύσιμων κρατικών χρεογράφων), πράγμα που ισχύει κατά μείζονα λόγο σε περίπτωση που ένα κράτος εμφανίζει, όπως η Ελλάδα από τα τέλη του 2009, μειωμένη πιστοληπτική διαβάθμιση.

⁵ Οι ενάγοντες είχαν ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου κατά της αποφάσεως της Επιτροπής της 5ης Μαρτίου 2012, η οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη (διάταξη της 25ης Ιουνίου 2014 στην υπόθεση T-224/12).

Εν κατακλείδι, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα του A. Accorinti και των λοιπών επενδυτών, και αποκλείει τον καταλογισμό ευθύνης στην ΕΚΤ.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582